

До протоколу № 206
від 06 травня 2026 року

В И С Н О В О К

до проекту Закону України
«Про внесення змін до Закону України «Про дошкільну освіту»
щодо забезпечення достойного рівня оплати праці
педагогічних працівників закладів дошкільної освіти»
(реєстр. № 14358-1 від 12.01.2026)

Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (далі – Комітет) за дорученням Голови Верховної Ради України Стефанчука Р.О. розглянув на засіданні 06 травня 2026 року (протокол № 206) проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про дошкільну освіту» щодо забезпечення достойного рівня оплати праці педагогічних працівників закладів дошкільної освіти» (реєстр. № 14358-1 від 12.01.2026), поданий народним депутатом України Камельчуком Ю.О., і зазначає таке.

Зазначений законопроект є альтернативним до проекту Закону України «Про внесення змін до статті 20 Закону України «Про дошкільну освіту» щодо встановлення достойного рівня мінімальної заробітної плати працівникам дитячих садочків в Україні» (реєстр. № 14358 від 05.01.2026), поданого народним депутатом України Заремським М.В.

У пояснювальній записці до законопроекту зазначено, що його розроблено з метою забезпечення справедливого та рівного підходу до оплати праці педагогічних працівників незалежно від рівня освіти, підвищення престижу професії педагогічного працівника дошкільної освіти та створення передумов для збереження і залучення кадрів у сферу дошкільної освіти.

На відміну від основного законопроекту реєстр. № 14358, у цьому законопроекті пропонується внести зміни до статті 20 Закону України «Про дошкільну освіту», якими визначається, що мінімальний розмір заробітної плати педагогічних працівників закладів дошкільної освіти, у тому числі керівників, їх заступників, педагогічних працівників та інших працівників, які забезпечують освітній процес, не може бути нижчим, ніж мінімальний розмір заробітної плати педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України (далі – ГНЕУ) надало низку зауважень та пропозицій.

Насамперед ГНЕУ зазначає, що у тексті законопроекту пропонується врегулювати питання оплати праці працівників дошкільної освіти шляхом внесення змін до статті 20 Закону України «Про дошкільну освіту» (далі – Закон), хоча положення цієї статті регулюють права та обов'язки батьків дитини у сфері дошкільної освіти і не містять норм, що визначають засади оплати праці працівників закладів дошкільної освіти.

Таким чином, запропоновані зміни не узгоджуються з предметом правового регулювання цієї статті. Водночас питання оплати праці педагогічних та інших працівників закладів дошкільної освіти врегульовані положеннями статті 28 Закону. Отже, більш релевантним є внесення відповідних змін саме до статті 28 Закону.

Пропозиція законопроекту щодо встановлення співвідношення мінімальної заробітної плати працівників дошкільної освіти з мінімальною заробітною платою педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти є концептуально вразливою.

Зокрема, відповідно до положень Закону України «Про оплату праці» мінімальна заробітна плата встановлюється як державна соціальна гарантія і є єдиною для всіх працівників незалежно від галузі, виду діяльності чи форми власності роботодавця (стаття 3), що виключає можливість встановлення окремих мінімальних заробітних плат для різних категорій працівників.

Закон України «Про освіту» як базовий акт у сфері освіти визначає, що посадовий оклад педагогічного працівника найнижчої кваліфікаційної категорії визначається у розмірі трьох мінімальних заробітних плат, а для кожної наступної кваліфікаційної категорії підвищується не менше ніж на 10 відсотків.

Отже, чинне законодавство вже містить комплексний механізм визначення посадових окладів педагогічних працівників, у тому числі працівників закладів дошкільної освіти, на основі кваліфікаційного підходу.

У зв'язку з цим пропозиція встановлення мінімальної заробітної плати працівників закладів дошкільної освіти на рівні не нижчому, ніж мінімальна заробітна плата педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти, на думку ГНЕУ, не відповідає принципам системності правового регулювання та не узгоджується з чинним законодавством. Крім того, у законопроекті відсутній механізм визначення запропонованого показника «мінімальної заробітної плати педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти».

Невиваженим також є підхід щодо об'єднання в одній нормі різних категорій працівників закладів дошкільної освіти – педагогічних та інших працівників, які забезпечують освітній процес, з огляду на відмінності у їх правовому статусі, функціональному призначенні та підходах до оплати праці.

Оплата праці педагогічних працівників регулюється спеціальними нормами Закону України «Про освіту», тоді як оплата праці інших працівників, які забезпечують функціонування закладів освіти, здійснюється відповідно до загального трудового законодавства та Єдиної тарифної сітки. Використання узагальненого формулювання створює ризики неоднозначного тлумачення та різного правозастосування.

ГНЕУ також зазначає, що законопроект потребує фінансово-економічного обґрунтування і техніко-юридичного доопрацювання.

Міністерство освіти і науки України (далі – МОН України) надало свої зауваження та пропозиції до законопроекту.

МОН України зазначає, що стаття 20 Закону України «Про дошкільну освіту», до якої запропоновано внести зміни у тексті законопроекту, визначає права та обов'язки батьків.

Крім того, частиною першою статті 28 Закону України «Про дошкільну освіту» встановлено, що оплата праці педагогічних та інших працівників закладів дошкільної освіти здійснюється згідно з цим Законом, законами України «Про освіту», «Про оплату праці» (далі – Закон), законодавством про працю та іншими нормативно-правовими актами.

Згідно із статтею 6 Закону системами оплати праці є тарифна та інші системи, що формуються на оцінках складності виконуваних робіт і кваліфікації працівників. Тарифна система оплати праці використовується при розподілі робіт залежно від їх складності, а працівників – залежно від кваліфікації та за розрядами тарифної сітки. Вона є основою для формування та диференціації розмірів заробітної плати. Схема посадових окладів (тарифних ставок) працівників установ, закладів та організацій, що фінансуються з бюджету, формується на основі: мінімального посадового окладу (тарифної ставки), встановленого Кабінетом Міністрів України; міжпосадових (міжкваліфікаційних) співвідношень розмірів посадових окладів (тарифних ставок) і тарифних коефіцієнтів.

Частиною першою статті 10 Закону визначено, що розмір мінімальної заробітної плати встановлюється Верховною Радою України за поданням Кабінету Міністрів України не рідше одного разу на рік у законі про Державний бюджет України з урахуванням вироблених шляхом переговорів пропозицій спільного представницького органу об'єднань профспілок і спільного представницького органу об'єднань організацій роботодавців на національному рівні.

Відповідно до вимог законодавства України мінімальний розмір заробітної плати для окремих категорій працівників у сфері освіти, зокрема педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти, не встановлюється. Тому пропонувані законопроектом зміни не мають законодавчого підґрунтя.

Міністерство фінансів України не підтримує законопроект, зазначаючи на його невідповідності Бюджетному кодексу України, зокрема у частині відсутності належних фінансово-економічних розрахунків та порушення принципів бюджетної збалансованості та з огляду на те, що видатки на дошкільну освіту здійснюються з місцевих бюджетів.

Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України (далі – Мінекономіки України) не підтримує законопроект у запропонованій редакції. Зокрема, зауважено, що питання оплати праці працівників закладів дошкільної освіти регулюються статтею 28 Закону. У свою чергу стаття 20 Закону регулює права та обов'язки батьків. Таким чином, внесення

запропонованих законопроектом норм до статті 20 не узгоджується з логічною послідовністю викладу змін та структурою Закону.

Мінекономіки України вказує, що суспільні відносини, що виникають у процесі реалізації конституційного права людини на освіту (дошкільну, загальну середню, професійну, позашкільну тощо), зокрема, порядок встановлення, умови та розміри оплати праці педагогічних працівників, урегульовані Законом України «Про освіту».

Так, статтею 61 Закону України «Про освіту» встановлено, що посадовий оклад педагогічного працівника найнижчої кваліфікаційної категорії встановлюється в розмірі трьох мінімальних заробітних плат, а посадовий оклад педагогічного працівника кожної наступної кваліфікаційної категорії підвищується не менше ніж на 10 відсотків.

Отже, Законом України «Про освіту» визначено єдиний порядок розрахунку посадових окладів педагогічних працівників, у тому числі працівників дошкільної освіти, тому запропоновані законопроектом зміни не запроваджують нових правових механізмів регулювання оплати праці, а мають декларативний характер.

Що стосується інших працівників закладів дошкільної освіти, які не належать до педагогічних працівників, то слід зазначити, що на сьогодні їх оплата праці здійснюється на єдиних засадах для всіх працівників бюджетної сфери, які оплачуються на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці.

Міністерство розвитку громад та територій України не підтримує законопроект, оскільки реалізація його положень може призвести до звуження фінансової самостійності територіальних громад, порушення принципів децентралізації та розбалансування місцевих бюджетів, особливо у громадах з обмеженим фінансовим ресурсом.

Всеукраїнська асоціація органів місцевого самоврядування «Українська асоціація районних та обласних рад» зазначає, що встановлення рівня розміру мінімальної заробітної плати педагогічним та іншим працівникам закладів дошкільної освіти вже врегульовано чинним законодавством.

Комітет зазначає, що чинне законодавство вже містить механізми регулювання оплати праці працівників освіти, зокрема через встановлення посадових окладів та гарантій мінімальної заробітної плати.

Крім того, до Комітету надійшов лист Міністерства освіти і науки України від 02 квітня 2026 року № 1/6622-26, у якому зазначено, що положення частини другої статті 61 Закону України «Про освіту» потребують приведення у відповідність до норм пункту 3 Прикінцевих і перехідних положень Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» (від 06.12.2016 № 1774-VIII), який набрав чинності з 01 січня 2017 року та яким встановлено, що мінімальна заробітна плата після набрання чинності цим Законом не застосовується як розрахункова величина для визначення посадових окладів та заробітної плати працівників та інших виплат. До внесення змін до законів України щодо незастосування мінімальної заробітної плати як розрахункової величини вона застосовується у розмірі прожиткового мінімуму

для працевздатних осіб, встановленого на 1 січня календарного року, починаючи з 01 січня 2017 року.

Тобто, у частині другій статті 61 Закону України «Про освіту» необхідно «три мінімальні заробітні плати» замінити на «7,8 прожиткового мінімуму для працевздатних осіб» ($8647 * 3 / 3328 = 7,8$).

Водночас, у Верховній Раді України зареєстровано проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення передумов для підвищення розміру прожиткового мінімуму» (реєстр. № 13466 від 11.07.2025), яким пропонується «прожитковий мінімум» відв'язати від заробітної плати і замінити на «базову (орудну) величину». Отже, доцільно вносити зміни до статті 28 Закону України «Про дошкільну освіту» вже після розгляду цього законопроекту.

Підкомітет з питань раннього розвитку та дошкільної освіти на своєму засіданні 04 травня 2026 року розглянув законопроект реєстр. № 14358-1 та надані до нього експертні висновки і за результатами його розгляду запропонував на засіданні Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій рекомендувати Верховній Раді України зазначений проект Закону відхилити.

Заслухавши інформацію голови підкомітету з питань раннього розвитку та дошкільної освіти Воронова В.А., обговоривши зазначене питання, **Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій ухвалив:**

1. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 2 частини першої статті 114 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про дошкільну освіту» щодо забезпечення достойного рівня оплати праці педагогічних працівників закладів дошкільної освіти» (реєстр. № 14358-1 від 12.01.2026), поданий народним депутатом України Камельчуком Ю.О., за результатами його розгляду в першому читанні відхилити.

2. Доповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України з цього питання визначити голову підкомітету з питань раннього розвитку та дошкільної освіти Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій, народного депутата України Воронова В.А.

Голова Комітету

Сергій БАБАК